

Psalmus

7 **J**udith angelus domini duxit et reduxit incorruptam. **Jud. ix.** Perfectis vero necessarium est ministerium angeli cum inflammando ad amore pntando bona opera visitando corda. **De primo ps.** Qui facis angelos tuos igne vestem. **De secundo Tob. xii.** quando orabas cum lacrymis ego obtuli orationem tuam deo. **De tercio Gen. xviii.** Jacob vidit angelos ascendentes et descendentes: angeli descendunt cum anime dulcedine afferunt et ascendunt cum animam in contemplatione efferunt. **Tercius est stat gloria in quo angelus tripliciter inuat. s. viam pparando in via dirigendo et animam deferendo. De primo Mal. ii.** Ecce ego mittam angelum meum qui pparabit viam etc. **De secundo Ezo. xlii.** Ego mittam angelum qui pcedat te. **De tercio Luc. xvi.** anima lazari portata est ab angelo in locum quietis. et sic patet quomodo in conspectu angelorum psallere debemus et tam angelis quam deo gratias agere p tantis patrocinis tenemur (adorabo ad templum sanctum tuum) videlicet materiale ppter efficaciam operis. **Reg. viii.** Qui cumque orauerit in templo hoc etc. Item ppter deuotionem excitandam. **Reg. viii.** Impleuerat enim gloria domus domini: vel hoc templum est de quo dicit aplos templum dei sanctum est quod estis vos. templum dei est sedes dei: autem iusti est sedes sapientie. possunt etiam angeli dici templum dei quasi templum sursum. quia deus in illis habitat: fideles autem sunt templum deorsum.

3 **S**uper misericordia tua et veritate tua: quoniam magnificasti super omne nomen sanctum tuum.

Super misericordia tua et veritate tua. hoc est de quo confiteor. i. laudat deum scilicet (super misericordia) i. de misericordia qua parcas (et veritate) qua remuneras quod sunt due vias quibus dominus ad nos venit ex quibus ad deum imus: s. in quo maxime appareat misericordia et veritas dei in nobis ostendit (quoniam magnificasti) id est magnum fecisti (nomen sanctum tuum) i. christum super omne nomen. **Phil. ii.** hec autem magnificentia apparuit in carnatione mirifica in natiuitate miraculosa in predicacione fructuosa et bmo. ppter ea orat exaudiri in virtute beatorum misericordie nostris super nos magnificati. id sequitur.

4 **I**n quacumque die inuocauero te exaudi me multiplicabis in anima mea virtutem

In quacumque die inuoc. te exaudi me) effectualiter. i. extra audi faciendo mihi quod peto et hoc debes facere quia non peto terrena sed virtutes quibus non potest subesse malum et quid sit illud in quo petit exaudiri dicit (multiplicabis in anima mea vir.) non petit temporales diuitias: non salutem corporis sed multiplicatam virtutis.

5 **C**onfiteantur tibi domine omnes reges terre: quia audierunt omnia verba oris tui.

Confite. ti. do. o.) hec est secunda pars in qua inuitat omnes iustos ad laudem dei qui reges terre dicunt: quia se bene regere norunt et hi solum deum laudare meritoze possunt: quia non est speciosa laus in ore peccatoris. **Ecc. xv.** qui audierunt omnia verba oris tui. i. obedierunt. **Luc. xi.** Beati qui audiunt verbum dei et custodiunt illud. et non tancer dicitur omnes reges et omnia verba que prius erant abscondita in vna gente iudeorum quibus credita sunt eloquia sed vbiq; reuelata sunt: et ad omnes gentes missa quod significatum est in vellere gedeonis qui iturus contra madianitas petijt signa a domino. s. vt vellus irrigaret: sicca manente area: Deinde petijt vt vellere siccato compleretur area. Area est orbis terrarum iudeorum in medio orbis terrarum habens gratie sacramentum non in manifesto sed in nube secreti tanquam pluuia in vellere circa vellus area existente sicca. id est toto orbe circa iudeorum gentem. sed expressio vel lere. id est reuollato figurarum secreto pluuia in area et in toto orbe manifesta est non operata: sol christus: suauitas pluuie est. id est gratie. hunc solum ergo nescis in scriptura o iudee per quem facte sunt quem orbis terrarum recepit quo irrigata est area. et ita vellere siccato (omnes reges terre audierunt verba oris tui) dico pfitentur reges

Figura

6 **E**t cantent in visis domini: quoniam magna est

gloria domini.

Et cant.) mox eorum qui ad terminum optate patrie propinquant (in visis domini) i. in misericordia et veritate que sunt vis domini ps. **Uniuerse vis domini misericordia et veritas: et quod cantare debeant hoc scilicet quod sequitur (quoniam magna est gloria domini) et quod non solum gloria domini est magna in se sed etiam in effectu: ideo sequitur.**

7 **Q**uoniam excelsus dominus et humilia respicit: et alta a longe cognoscit.

Quoniam excel. d. b. re.) oculo misericordie quia humilitas est color oculi dei angelorum et hominum gratissimus. supbos autem et si cognoscit cognitione: tamen non respicit per gratiam ideo sequitur (alta a longe cognoscit) sed si iustis contingit tribulatio ex diuina laudatione sive ex bono opere: adest deus auxiliator id est adiungit.

8 **S**i ambulauero in medio tribulationis uiuificabis me: et super iram inimicorum extendisti manum tuam et saluum me fecit dextera tua.

Si ambulauero in medio tribulationis uiuificabis me a tribulatione imminente (et super iram inimicorum) me psequenti (ext. ma. t.) faciendo de eis vindictam (et sal. me fec. dext. tua) id est virtus tua.

9 **D**ominus retribuet pro me: domine misericordia tua in seculum. opera manuum tuarum ne despicias.

Dominus re. p me etc.) i. penam mihi aduersantibus quia ego non possum nec debeo retribuere mala pro malis: quia mihi vindictam et ego retribuam (domine misericordia tua in se.) quia semper paratus es recipere ad te venientes (ope. ma. tu. me. de.) me. s. quod sum opus manuum tuarum (ne despicias) subtrahendo a me manum protectionis tue. vel sicut in mysticum intellectum tangit illud quod in euangelio legitur de christo qui cum vellet soluere censum pro se et pro petro illis qui tributum exigebat dixit petro vade et mitte hamum in mare: et piscem qui primo ascenderit tolle et aperis os eius et inuenies staterem. i. duas didragmas. stater enim potest genus est habens quatuor dragmas: et addidit da illis pro me et pro te. hoc spiritualiter fecit christus qui quod non rapuit pro nobis soluit. christus qui est primus piscis bano mortis captus. primus surgens de mari quia primogenitus a mortuis in cuius ore inuenimus duas didragmas. i. quatuor dragmas. s. quatuor euangelia quibus a veraxionibus huius seculi liberamur: ne iam debitores remaneamus. ibi enim omnia nostra peccata soluntur. pro nobis ergo reddidit quod pro se mihi debuit in quo princeps mundi peccati non inuenit quare occideret. id est iste humiliter ait (do. re. p me) precium redemptionis quod opera manuum tuarum non despicias.

Mystice

Psalmus CXXXVIII
Domine probasti me et cognouisti me: et resurrectionem meam.

Domine pba. me) ps. iste pfunditate mysteriorum plenus est in quo dauid in persona christi loquitur: christus autem et ecclesia tanquam spiritus sanctus et sponsa se vna caro. id est in huius psalmo aliquid est vox capitis aliquid membrorum. quicquid ergo hic loquitur ex persona suscepte carnis et ad caput pertinet quod iam ascendit ad celum et ad membra que adhuc pegrinant in terra in persona superioris captiui qui iam spe in iram restituitur memor discessionis sue in qua deum late. re non potuit et in qua cum sepulta est manus domini deliberat non ulterius ab eo fugiendum: sed ad eum et pro eum cundum et hoc ex persona totius humane nature reuertetur ad deum tanquam ex voce filii prodigi de longinqua regione redeuntis ad patrem. sensus tituli talis est (in huius psalmo dauid) i. psalme iste dirigens nos (in seculo) i. in christum attribuitur cum toti christo in cuius persona loquitur hic psalme intentione monet non fugere a deo sed ad eum peruenire. **Modus** quatuor sunt petitiones: primo agitur de noticia vel quod comprehendit omnia opera et reuerfi et exultantis qui quasi cogit eum qui latere non potest reuerfi maxime cum manus dei ibi cum tetigerit. **Secundo** dicit non esse a deo fugiendum sed ad ipsum

Ps. cxxxviii

recurrendū ibi (quo ibo) tercio quanta sit exultatio reuer-
tenti ad deū dicit ibi (conteroz) quarto quo mali ei nō no-
ceant aperit ibi (si cocideris) **¶** Ergo poeta plus ex pfo-
na capitis loquetis ad patre (o dñe) hoc dicit spūs patri
fm q̄ homo. nō em̄ dñs eius est pater ei nisi qz dignatus
est nasci fm carnē pater ē dei dñs ē hominis ergo qz pf̄ z
dñs ē pater ē forme dei dñs ē forme sui vnus tñ z idē dei
z hoīs fili? q̄ fm q̄ hō ad patrē aut (dñe. pba. ipe) expmē-
tis vt in tentatiōe dyaboli in dextro. **¶** Marci. iij. in psecu-
tionib? iudeoz vt in passione (z cog. me) vt in resurrectione
nō dicit euz nouisse tūc q̄ ante nō nouerat: s̄ alijs tunc
notū fecit quē ante nō fecerat: ita vt pbatuz alijs ostendit
ac si dicat (cog. me). i. me cognosci fecisti sicut ad abraam
dixit. **¶** Gen. xxij. nūc cognoui q̄ timeas deū. i. cognoscere te
a (z tu) dñe (cog). i. voluisti z approbasti fm vilitatē tu-
am factū ē quid cognouisti (sessionē meā). i. humilitatem
in passione (z resur. meā). i. glorificationē in resurrectione:
potest z hoc accipi ex voce mēbroz vt em̄ spūs caput sedit
z resurrexit sic z sui sedēt humiles in patientia surgent re-
cti in spēas vite eterne. ad Romanos. v. Gloriamur in tri-
bulationib? sciētes q̄ tribulatio patientiā operat: patienti-
a autē pbationē: pbatio vō spem: spes autē nō cōfundit.
¶ Itē sedent p̄sentes pctā sua surgēt iustificati gratia sua
dicam? ergo z nos dñe. pba. me z cog. me qd̄ postea expo-
nit s̄ (tu co. sc. m.) q̄ i humilitate patientiā habeo z pctā cō-
fiteor (z resur. m.). i. q̄ p gratiā iustificat? surgor in spēi
te eterne erigor. **¶** Moraliter notandū q̄ ē duplex de homi-
ne pbatio dei videlicet z hoīs: pbat deus z pbat hō: de?
pbat actiuos p̄emplatiuos z platos. **¶** In platis pbat si-
dem **¶** Ioco. j. pbatio fidei vestre patientiā opat. j. petri. j.
In quo exultabitis modicū nunc si p̄strari oz vt proba-
tio fidē vire multo p̄ciosior sit auro qd̄ p ignē pbat. **¶** Itē
patientiā. **¶** Zacha. xiiij. **¶** Grā eos sicut vult argentiū z pba-
bo eos sicut pbat auri. z **¶** Dan. xij. **¶** Eligent z dealbadunt
z quasi ignis p̄babit. **¶** Itē off. iij. ad **¶** Cor. xj. pbatio
nē h̄ mynisterij glorificātes deū in obedientia p̄fessōis ve-
stre. **¶** Itē timorē **¶** Ero. xx. vt p̄baret vos venit dñs zc. **¶** Itē
in cōtemplatiuis pbat innocentia **¶** Job. xiiij. ip̄e scit vias
meā z p̄bavit me. **¶** Itē dilectionē **¶** Sap. xj. **¶** Vos tanq̄ pa-
ter monēs p̄bati. z **¶** Gen. xxvij. accede huc z tangam te si
li mi z p̄bem zc. **¶** Item intentionē **¶** Prouerb. xxvij. **¶** Sicut
in igne pbat argentiū z aurū in camino: ita corda probat
deus. **¶** Itē voluntatē **¶** Iere. xj. **¶** Tu autē dñe sabaorb q̄ iudi-
cas iuste z p̄bas corda z renes. **¶** Itē pbat deus actiuos i
aduersitate. **¶** **¶** Probasti cor meū zc. z **¶** Ecclesiasti. ij. **¶** In
igne pbat argentiū z aurū zc. **¶** Itē in tentatione **¶** Eccli. xxvij.
vasa figuli pbat fornax **¶** **¶** Job. xij. qz accept? eras deo zc.
Itē i p̄speritate **¶** Iudi. vij. **¶** De lambētib? aqs duc eos ad
aquis z pba ibi illos: aque sunt fluxibiles prosperitates.
Itē in p̄uersione. **¶** Deutro. j. date ex vobis viros prudē-
tes z giaros quoz cōuersatio pbata sit in tribubus. **¶** Itē
pbat deus hominē vt vas vt amicu. **¶** pmo vras per so-
num si dare sonat p̄cussum gratias. s̄. agendo cum **¶** Job.
dicendo dñs dedit sit no. do. bene. **¶** Item de diuinis loqn-
do vnde **¶** Hieronym? **¶** beata lingua que nō nisi de diuinis
nouit construere sermonem: sed multi sunt fistule dyabo-
li **¶** Job. xl. **¶** Ossa illius velut fistule eris. **¶** Item pbat vt vas
p̄ infusum. **¶** Eccli. xxj. **¶** Cor fatui quasi vas contractum lu-
tum tenet: z sequit omnem sapientiā non tenebit. **¶** Itē p-
bat vt vas per ignem **¶** Sap. iij. **¶** Tanq̄ aurū in fornace zc.
sed de illis qui p̄ impatientiā incinerant z ignē tribulatio-
nis ferre nequeunt dñ **¶** **¶** Argentiū tuū versum ē in sco-
riam. **¶** **¶** Argentiū reprobū voca eos. **¶** Item p-
bat deus hominē vt amicu in necessitate dominū nō dese-
rendo. **¶** Grego. sup illud diliges dominū deū tuum. **¶** Deu-
tro. vj. di. cui quis in p̄speritate diligit incertum est an p-
speritas aut p̄sona diligatur hoc pbatū fuit tempe mar-
tyrum quando ecclesia fuit in paupertate: signum amici-
cie est etiā quando homo patitur damnum p̄ r̄po **¶** Cantū.
vlti. **¶** Si dederit homo omnē substantiā dom? p dilectiōe
quasi nihil despiciat eam. **¶** Itē periculis se exponēdo **¶** Eccli
vj. **¶** Amicus fidelis fortis. p̄tectio q̄ inuenit illū inuenit tbe-

saorum. **¶** Grego. quomō quisq̄ amat pena interrogat. **¶** Itē
pbat deus hominē vt militem terribilia aggrediēdo **¶** Job
xxij. **¶** Audacter in occursum pergat armatis. cōtemnit pa-
uorem nec cedit gladio: ita faciunt milites xp̄i. p̄. **¶** Si con-
sistat aduersum me ca. zc. vñ **¶** Sen. ait hūc volo cuius den-
tes crepuere sub pugno q̄ sanguinē suū vidit si aduersari-
um picit. **¶** Itē vniuer resistēdo. **¶** j. **¶** Nacha. iij. dñ de iuda
induit se lorica sicut gygas et succinxit se arma bellica zc.
Itē industria in mō pugniādi z insidias cauendi. **¶** Eccli. x.
Dicebam ego sapientiā meliorem fortitudine. **¶** Prouerbi-
oz. xxij. **¶** Caudus videt malū z abscondit se. **¶** Circa scdm. f.
d̄ pbatione hominis q̄ ē triplex. p̄mo q̄tū ad seipm. scdo
ad p̄mū. tercio zcū. **¶** Itē ad seipm. p̄mo pbat cogitatio
nē. j. ad **¶** Cor. vi. vosmetipsos p̄bate si estis in fide tentate
Itē pbat affectionē vel voluntatē. **¶** j. **¶** Cor. xj. **¶** Scipm autē
pbat hō zc. **¶** Itē p̄positū. **¶** Iudi. viij. qd̄ facere p̄posui p̄ba-
te si ex deo ē zc. **¶** Itē opationē. **¶** j. **¶** ad **¶** Tbi. ij. sollicitē circa
scipm p̄babilem exhibe deo opariū in p̄fusibile. itē q̄tū
ad p̄mū vt pbat hō suggestionē anq̄ ei cūsentiat. **¶** j. **¶** Jo-
han. iij. p̄bate spūs an ex deo sunt. **¶** Itē fidelitatē anq̄ se
ei credat. **¶** Reg. xlij. si p̄babo q̄ pacifici eritis pacificū emz
vocat fidelē. itē in patientia **¶** Sap. ij. **¶** Cōtumelia z tormē-
to interrogem? eū vt sciam? reuerentiā eius z p̄bem? pa-
tientiā eius. itē p̄uersionē. **¶** j. **¶** ad **¶** Tbesal. v. **¶** Omnia autē
p̄bate qd̄ bonū ē tenete. itē pbat homo q̄tū ad deū diui-
nā potentiā q̄ ducit ad timorē. **¶** iij. **¶** Reg. viij. **¶** Disceat vniuer
si poplī terraz timere nomē tuū sicut poplī suis israel zc.
Ero. v. **¶** Omnipotens nomē eius zc. **¶** Itē sapientiā. **¶** iij. **¶** Reg.
x. de regina saba que venit p̄bare sapientiā salomonis.
Itē pbat bonitatē. **¶** Malach. iij. **¶** Inferte omnē decimā
in horreum meū z sit cibus in domo mea z p̄bate me sup
hoc vi. **¶** dominus si non aperuero vobis chataractas celī
zc. **¶** Item pbat voluntatē. **¶** Romano. xij. **¶** Nolite cōforma-
ri huic seculo sed renouamini in nouitate sensus vestri et
probetis que sit voluntas dei bona zc. vel dic p̄batur ho-
mo ad modū auri vt purgetur **¶** Job. xxvij. **¶** Itē probauit
me quasi aurū. itē ad modū equi vt ematur. **¶** ps. **¶** Proba-
me z tenta me zc. **¶** Item ad modū clerici vt ordinetur **¶** Sa-
cobi. j. **¶** Beatus vir qui suffert zc. z nota q̄ tria p̄bant au-
rū ignis fornacis. i. tribulationis. **¶** Eccli. xij. **¶** In igne pba-
tur aurū. z. xxvij. **¶** Vasa figuli pbat fornax. **¶** Item tact? la-
pidis. i. laus humana: quia sicut aurū in tactu lapidis p-
batur sic homo in ore laudantiū. **¶** Prouerbiōz. xxvij. quō
p̄batur in cōflatorio argentiū z in fornace aurū sic homo
ore laudantiū. **¶** Item cōseruatio in luto vbi non putrefaci-
sic homo in temporalibus sed de putrescentibus dicit **¶** Iere-
mie. vj. **¶** Argentiū reprobū vocate eos quia dñs picit il-
los. **¶** Item equus in tribus p̄batur si ductibilis sit zc. id ē
obediens. **¶** ps. **¶** Probauit te apud aq. contra. **¶** Item si timet
calcaria. i. p̄cepta dei z facit ea. **¶** Grego. **¶** Probatio dilecti-
onis exhibitio ē operis. **¶** Itē si bene comedit. i. si animam
ofone q̄ est cibus reficit. **¶** j. **¶** Cor. xij. **¶** Probet aut seipm hō
zc. **¶** Itē clericus in tribus p̄batur. s̄. in legendo cantando z
construendo legere p̄tinet ad discretionē z fm hoc dicit
Job. **¶** Probate spiritus an ex deo sint z. j. **¶** ad **¶** Tbesal. v.
Omnia autē p̄bate: cantare ad gratiā actionē sic proba-
ti sunt pueri igne babilonis. **¶** Dan. iij. **¶** construere pertinet
ad studium signoz sic p̄bantur illi q̄ accipiūt hic pensio-
nē gr̄e vt post habeant coronā glorie. **¶** **¶** Job. iij. **¶** hoc bz p-
certo omnis qui colit te quia si vita eius in probatione su-
erit coronabitur.

¶ Intellexisti cogitationes meas de longe
semitā meā z funiculū meum inuestigasti.
Intellexi. hoc ex p̄sona mēbroz vbi icipit agere d̄ exilio
suo sub similitudine pdigi filij. q. d. p̄bati me z cognouisti z
etiā (intel. cogi. me. de lon.) vel de longinquo cum adhuc
in peregrinatione sum anteq̄ ad patriam veniaz: vt filio
iuniori redeunti occurrit pater qz intelligit eius cogitatio-
nes de longinquo q̄ apud se dixerat egestate p̄fect? surgā
et ibo ad patrē meū hāc cogitationē p̄nosces p̄ ei occur-
rit (semitā m.). i. malā patrē meū deserēdo (z fu. m.) q. f.

¶ Moralitē q̄
mō de? pbat
actiuos cōtē
platiuos z p̄
lacos.

¶ Qualitē hō p̄
bat seipm p̄.
kimū z deans

¶ Qualitē hō p̄
batur ad mo-
dū auri et eq̄

Psalmus

trabā pctā in longū. Esa. v. veb q̄ trabūt pctā sicut restez longū funiculū q̄ meū inuestigasti quōsq̄ pu eni lōge q̄dez ierā s̄ tñ ibi eras a cui' ocul' lōge nō erāt depbēsus fugitiuus loquit̄ sequēte se legitimā vindictā dei vindicātis (inuestigasti) .i. p̄fecte cognouisti sicut res q̄ inuestigat̄ vsq̄ ad minima p̄iecte cognoscit̄ qz inuestigatio pp̄ie dicit̄ q̄ i. portat̄ discursūm? rei note ad aliā cognoscendā nō ē i do

Et omnes vias meas preuidisti. quia nō est sermo in lingua mea.

Et o. vi. m. vias. s. opa p̄uidisti anq̄s irem in eis p̄missi s̄ti ire in labore vt redire si laborare nollē t̄ hoc mō fateor scz me nolle laborare (qz nō ē s. in lin. m.) supple sufficiēs ad explicandū celsitudinē tue sapientie. ideo subditur.

Ecce domine tu cognouisti omnia nouissima et antiqua: tu formasti me et posuisti super me manum tuam.

Ecce tu co. o. no. qñ. s. porcos p̄uū (t̄ antiq̄) qñ partes substantie mee petij hoc s̄m p̄abolā. Mystice aut̄ antiqua n̄ra fuerūt qñ p̄ antiquū pctm̄ lapsi sum? nouissima vō ē pena qñ in hac mortalitate venim? q̄ ē vltima si redire velimus alioq̄n̄ restat̄ eterna (tu formasti me) ad istos labores ad q̄s oēs nati sum? (t̄ posu. sup me ma. t.) grauantē supbū salubiter vt erigat̄ humilem p̄pterea.

Mirabilis facta est scientia tua ex me cōfortata est et nō potero ad eā

Mira. fa. .i. ex pctō meo mira t̄ icōp̄bensibilis scā ē mihi scia tua: mibi ei nō facile ē p̄templari te quē supbus reliq̄ qñ dixi da mibi portionē sub. mee (p̄forta. ē) .i. inualuit adeo qz nō potero ad eā attingere ex me: v̄ sic mir. fa. est sci. t. ex me) .i. mirabilior ē scia tua quā ego possū cogitare p̄ qd̄ Jero. trāstulit mirabilior ē scia tua a me: hebrei ei nō habēt cōpatiū gradū s̄ vt̄it̄ positūo p̄ eo cū ablati. uo casu vt supra h̄r bonū ē p̄fidē i dño. i. meli? Mystice i h̄ijs v̄bis gētilis p̄pls sue cecitatis recordat̄ q̄ nō solū sup iudeos s̄ etiā sup ḡtes olim inualuit: vñ t̄ eadē v̄ba q̄ iude oū cecitate figurat̄ ponit̄ h. s. (posu. sup me ma. t.) in exo do legiē dñs dixisse moysi nō poteris videre facie meaz s̄ ponā tē i foramine petre. p̄regā te dextera mea donec trāseā tollāq̄ manū meā t̄ cū trāsero posteroza mea videb̄

Moyse s̄ iudaicus p̄pls: manū dñi sup eum vt nō videat facie trāseuntis cecitas ē i iudeis vt nō cognoscāt diuinitatē xp̄i: donec p̄ passionē trāseat de hoc mūdo ad patrē: p̄ trāsitū tollit̄ dñs manū suā t̄ videt moyses posteroza qz post resurrectionē ablata ē cecitas eoz q̄ crucifigēte dñm sicut ergo sup gentile p̄plin posita manu dei icōp̄bensibil facta ē scia dei ita grauata manu sup moysen. s. sup iudeos nō potuerit̄ videre xp̄m eē deū donec trāsit ad patrē tūc em̄ multi de illis cōuersi sunt. Conduxit ergo de? omnia in fidelitate vt omnū miseretur.

Quo ibo a spū tuo et quo a facie tua fugi?

Quo ibo a spū t. bec ē secūda ps vbi iā deliberat nō eē a do fugiendū s̄ ad eū eundū: dicit ergo (q̄ ibo) qz deo plenus ē mūdus. spūs em̄ dñi reple. orbē ter. (t̄ quo a fa. t.) id ē ab ira tua v̄ p̄sentia (fugā) q. d. hoc ē impossibile qd̄ p̄bat consequenter dicens. Quia.

Si ascendero in celum tu illic es. si descendero in infernum ades.

Si as. in ce. .i. si me supbiendo extulero inenio te resp̄. forē puniēdo p̄ iusticiā (si descē. in infer.) .i. si peccādo in p̄fuidū maloz nolēs p̄fiteri dicā q̄s me videt (ades) vt vidices: quo q̄ itur? vñ vt te iratū nō sentiā inuenit iste consiliū vñ subdit vt possit fugere iratus qd̄ facturus sit quia.

Si sumptero pennas meas diluculo: et habitauero in extremis maris.

Si sumpt. pen. m. .i. duas alas charitat̄ quas p̄diderā t̄ hoc (diluculo) virtutū alia s̄ra in directū. s. vt nec erigar supba p̄sumptione nec mergar desperationē (t̄ habitauero in extre. ma.) mēte nō in medio: quia ibi mergerer s̄ in extremis .i. in fine seculi vbi sic mibi requies: illuc ergo iaz

volem? spe t̄ desiderio habentes alas gemine charitatis qz ip̄e dñs nos illuc ducit: vnde sequit̄.

Et enim illuc manus tua deducet me et tenebit me dextera tua.

Et em̄ il. ma. t. de. me) vt erigar quasi in aere nō tangēs celus per elationē nec terrā p̄ desperationē (t̄ dexte. tua) id est gratia tua (tenebit me) ne recidam sed perseuerem: sed quia cōsiderat longinquitatē vie t̄ quomodo refrigescit charitas subdit.

Et dixi forsitan tenebre conculcabunt me. et nox illuminatio mea in delicijs meis.

Et di. .i. cogitavi volare t̄ dixi mibi (for. te) .i. tot mala seculi (conculcabunt me) abūdat em̄ iniquitas seculi qua penne charitatis refrigescere possunt t̄ qz in noctē desperavi transire mari p̄ me (nox) .i. bec tota miseravita facta ē mibi (illuminatio mea in delicijs meis) .i. p̄ delicijs meas: n̄re em̄ deliciae xp̄s ē de quo exultam? venit mulier. s. sapientia dei que draginā vbi est imago regis. i. hominē factū ad imaginē dei p̄diderat t̄ accendit lucernā que de luto est. i. carnē luce diuinitatis repleuit noctēq̄ illuminauit t̄ nocte illu. minata inuenit draginā: vel sic nox que prius erat horroz est illuminata t̄ deliciae mee. id est p̄solatio mea q̄ a te sit illuminata.

Quia tenebre non obscurabuntur a te: et nox sicut dies illuminabitur. sicut tenebre eius ita et lumen eius.

Quia tene. .i. boies mali (non obscurabunt a te) q̄ flagellādo erudis hominē vt p̄senteat pctā t̄ p̄senteat vera luce illuminas: qui em̄ nō p̄senteat pctā suas tenebras tenebrat s̄ si confiteat̄ de? illuminat (t̄ nox sicut dies illuminabit) a te sicut t̄ dies eius noctis notandū qz nox illa quā supra posuit. i. bec vita misera t̄ noctē bz t̄ diem nox ē seculi aduersitas dies vō eiusdē. p̄speritas s̄ si de? habitat in aia. p̄mittēs aliā lucē illuminat noctē hui? noctis sicut diem docēs. s. nō letari in p̄speris nec frāgi in aduersis et tūc incipit hō bis indifferenter vt̄ t̄ sic ē ei nox hui? noctis vt dies eius t̄ in offi tpe cū beato iob b̄ndicit̄ deo: iō subdit (sicut tenebre eius) .i. noctis sunt mibi. i. aduersa (ita t̄ lumē ei?) .i. p̄spera: ideo hoc modo tenebre nō conculcabunt me t̄ quasi aliq̄s diceret vnde ē bec indifferencia tibi responder.

Quia tu possedisti renes meos suscepisti me de vtero matris mee.

Quia tu po. re m. .i. nō solū cor t̄ cogitationes s̄ etiā renes delectationes (t̄ suscepisti me) p̄postere dictum ē: plus em̄ ē suscipere q̄ possidere (de vtero matris mee) .i. de cōsuetudine ciuitatis mee babilonie in qua prius natus sum captiuus vbi non indifferenter habebam lucē t̄ tenebras noctis.

Confitebor tibi quia terribiliter magnificatus es mirabilia opera tua et anima mea cognoscet nimis.

Confitebor ti. qz ter. bec ē terciā ps vbi dicit̄ quāta ē exultatio t̄ multiplicatio redeñti ad deū deo illumināte t̄ renes possidēte q̄si dicit̄ qz suscepisti me iō (p̄si. tibi) .i. lau. dabo te (qz ter. mag. es) .i. eo ip̄o q̄ te miramur terribil̄ es t̄ ita cū tremore gaudem? qz timem? ne supbi p̄damus qz b̄uiles p̄cepim? (mira. opa. t.) nō solū tu es mirabilis sed opa tua (t̄ aia m. co. ni.) an̄ erat mira scia tua ex me t̄ nō poteram ad eam sed mō possum quia noctem illumina. sti renes possedisti de vtero suscepisti. id est qui auerit̄ mibi grā tua t̄ illuminauit me ideo cognoscit̄ anima mea nimis t̄ hoc: quia.

Non est occultatum os meum a te quod fecisti in occulto: et substantia mea in inferioribus terre.

Nō ē occult. os meū) os ossis nō oris dicit̄. est ergo quē dā firmitas interior q̄ ē abscondita boibus s̄ tu qui fecisti

Mystice de p̄plo gētiliuz t̄ iudeorum

Vertical marginal notes on the right edge of the page, including fragments of text from the adjacent page and other commentary.

ea vides q̄ frangi nō pōt: occidī em̄ possunt sancti s̄ flecti nequeūt vñ hoibus tristis cē extra videbant deo aut̄ q̄ in tus videt gau dēt quasi tristes semp̄ aut̄ gaudētes (et sub stantia mea). i. ego qui in carne corruptibili subsisto z ta me os nō cedit malis bui? inferioris mūdi (in infe. ter.) i. substantia corpis mei nō latebat te cū ad huc essem in ma teria vñ facta ē nō itaq; mirū ē si angel? ē fortis sicut si ca ro ē fortis qd̄ ē ex offe occulto z ex inferioribus terre.

Imperfectum meum viderunt oculi tui: z in libro tuo omnes scribentur: dies for mabuntur z nemo in eis.

Impfe. meū hucusq; locut? ē ex psona mēbroz h̄ iā lo quit? ex psona capitis eadē voce. q. d. imibi fecisti os occul tū s̄ qd̄ de bis fiet in q̄b? nō ē bec fortitudo xps qui ab ini tio. ps. cepit loqui post iterposita mēbroz s̄ba dicit p̄i ex psona sua (impfectū m. vi. o. t.) qz etiā titubantes respicit de? misericordiē ne percat sic respicit petr? (in lib. t.) i. in me quē dedisti formā iusticie hoib? z q̄ sum liber vite in q̄ p̄destinati saluant? vñ sup̄avir iustus dicit in capite libri scriptū de me zc̄ (scribenē). i. instruent? z mirabūf (oēs) nō mō pfecti s̄ impfecti: nō ergo desperēt. Pōt allegorice exponi etiā de psona capitis xpi totū p̄cedes ab illo loco: (intellexisti co. me. de iō.) nō loco s̄ tpe qz oia videt añq; fiant (semitā m.) i. p̄cepta artiora (z funiculū) i. heredi tatē eternā quā p̄ illis observatis p̄mittit: ē ei funiculū glorie multiplex. s̄ nature glorie culpe z pene. De s̄ Eccles. vlti.

Allegorice.

Funiculus multiplex.

Antq; rumpat funicul? argēteus funis ligat sic ē quedam colligatio naturalis int̄ aiām z corp? de funiculo glorie. ps. Funes ceciderūt mibi in p̄da. zc̄. sicut ei fune aliqd̄ te net? z mēsurat sic hō in gloria detinet? z h̄z certā mensurā p̄mū fm̄ quantitatē meriti. Itēz sunt funes gr̄e. Job. xj. an extrahē poteris leuiatban hano z fune ligabis linguā eius fune ei gr̄e ligat? lingua. i. suggestio dyaboli z nota qz iste funis ē in inchoatiōe boni qd̄ fit p̄ penitentiā. Jerem. xxxviij. Traxerunt Jeremiā fumb? de lacu p̄ Jeremiam signat? peccator qui extrahit funibus penitētie de pecca to. Item in p̄gressu boni z hoc ad exemplū passionis xpi Josue. ij. Submisit per funes exploratores. exploratores sunt penitentes qui explorāt terrā repromissionis per ex emplū passionis. Itē in cōsummatione Hester. j. Cento ria erant ibi facta de funibus bisinis z purpureis: in con summatione em̄ duo sunt mūdicia vite z imitatio passio nis xpi q̄ signat? p̄ bisinū z purpurā z nota qz funes gra tie sunt tres castitatis humilitatis z charitatis. funib? ca stitat? renes regū p̄cingit Job. xij. Dissoluet baltheos re gū z p̄cinget fune renes eoz: de funiculis humilitatis ca pita in quibus solet regnare supbia restringunt. iij. Reg. xx. Audiuim? qz reges isrl̄ elementes sunt: ponamus ergo saccos in lūbis n̄ris z funiculos in capitib? nostris hoc si gnū ē humilitatis. Itē ē funicul? charitat? q̄ iustus trahi tur ad gloriā: z ei terra p̄missiois mensurat. de s̄ Ps. xj. In funiculis Adā trabā te in vinculis charitat?. de scdo ps. Disinuit eis funiculū in t. distri. Itē sunt funiculi culpe z hi multiplices sunt qz sunt funes vanitat?. Esa. v. Ne q̄ trahit? iniquitatē i funicul? vanitat? istis sunt ligati viri sup bi z mulieres supbe. Baru. vj. Mulieres circūdate funi bus in vijs sedent succedentes ossa oliuaz. Item sunt funes carnalitatē quib? ligant? ip̄i carnales z lasciuī. Pro. uerbis. vj. dixit mulier. i. lasciuia q̄ dicit ad inuenē: iterui funib? lectū meū. Itē sunt funes cupiditatis. Proverbi. v. Funiculus p̄ctōz suoz vnusq; p̄stringit. Itē adinuē tionū. Judi. xv. Ligauerūt sanfonē duob? funibus novis duo noui funes sunt adinuētiōes i duob? generib? p̄ctōz s̄ sp̄aliū z carnaliū. itē obstinatōes ps. Funes circūple xi sunt me. itē sunt funes pene z hi sunt multiplices qz sūt funes p̄nitat? ad peccatū. j. Reg. xxi. Funes inferni circū dederūt me zc̄. p̄nitās ei peccati trahit p̄ctōrem ad pfundū peccati deinde ad pfundū inferni. Itē ifirmitat? ad re sistendū p̄ctō Judi. xv. Si fuero ligat? septē nervicis fu nib? i. septē ifirmitatib? q̄ relinquit? ex septē generibus p̄ctōz. Itē paupertat? qz dyabol? spoliat hoicm̄ gratiū? vt

Funicul? cul pe multiplex.

Funes pene multiplices.

eū in p̄ctō teneat Job. xxxvj. Si fuerint in cathenis z vñ dant? funib? dñs iudicabit eos. Itē pene eterne Esa. iij. z erit p̄ zona funicul? dicit q̄ xps dō deo p̄ siue in psona capite? siue in psona mēbroz (funiculu meū inue.) sequit? (z oēs vi. me. pul.) vie p̄inet ad humanos act? quibus in mūdo pueriat? ē qz nō ē sermo siue dolus in lingua mea sicut in lingua ade z filioz ei? ego aut? fili? tuus veritatez loqr̄ q̄uis dixerim quedam q̄ vident? sibi p̄ria vt illud pa ter maior me ē z illud ego z pr̄ vnū sum? q̄ vera sūt fm̄ q̄ homo z fm̄ q̄ de? (tu cog. nō. z anti.) nouissimū ē verbū caro factū ē sc̄z puer natus ē nobis. antiquus est in p̄ncipi. erat verbum: hoc sunt noua z vetustissima de quibus in lege moyses ait vetustissima veterum comedetis z nouis su peruenientibus vetera proicietis: Alia sunt vetera alia sunt noua alia vetustissima Cetera sunt promissiones le gis z p̄phetarum de venturo tunc christo: noua sunt pro missionuz impletio veritatis exhibitio Vetustissima q̄ ad diuinitatis eternitatem pertinent nouis ergo superueniē tibus vetera sunt proicienda: sed vetustissima seruanda quia exhibitio veritate dominici aduent? figura z p̄missio cessare debent. Inde est qz tres misse in natali domini ce lebrantur in prima de eterna genitura filij cantatur domi nus dixit ad me zc̄. In secunda de p̄missione aduentus lux fulgebit zc̄. In tertia de impletione p̄missionis puer natus est nobis zc̄. z quia ille idem qui ē dei filius factus est hois filius ideo in illo misse officio vbi cantat? de eterna genitura domin? dixit zc̄. legitur euangelium de tempora li christi natiuitate liber generationis z in missa vbi canta tur de tempali christi natiuitate legitur euangelii agens de eterna verbi genitura. cantatur cū puer natus est nob z legitur in p̄ncipio erat verbum: z quia veritate exhibi ta figure cessare debent: ideo officium misse ad p̄missio nem pertinens sequentibus diebus non repetitur s̄ illud quod pertinet ad p̄missionis completionem. sc̄z puer na tus est nobis: bec ergo sunt nouissima christi z antiqua q̄ nouit pater z cui filius reuelat que abscondita sunt sapiē tibus z prudentibus. i. de scientia intumescētibz scribis sc̄z z p̄barisais; omnibusq; hereticis qui nouissima et anti qua in xpo recipere refugiunt (tu forma. me) fm̄ hominē (z posuisti super me ma. tuam) nō super primū hominē (mirabilis fa. e. s. tu ex me) id ē per meā p̄dicationem fa cta est mirabilis hominibus. scientia enim patris p̄ xpm̄ fa cta est mirabilis hominib? quibus tot arcana patuerūt s̄ per primū despiciabilis fuit (confortata est) in pectori bus hominum cum firmiter crediderunt (z nō potero ad eam) quia homo sumptus diuine substantie nō potest eq̄ ri in scientia vel in alio (quo ibo) id est a presentia tua qz nusq; (si ascēdero) hoc factum est in ascensione (si descē dero) hoc factum est in morte (si sumpsero pe. m.) i. diu nitatem (diluculo) id est ante lucem (z habitauero in ex tre. mar?) id est super vniuersū mundum (man. t. d. m.) id est filius tuus sc̄z verbum (forsitan te. cō. me.) hironice z irrisione opinantium non dubitative dicit? ad irrisiones malozum (noy il. m.) id est illi qui prius erant noy illumi nantur a me z sic illuminati erunt in delicijs meis (qz tenebre) id est mysteria scripturarum (non ob. a te) s̄ noy id est sermo obscurus illuminabitur sicut dies. id est pate bit supra sermo apertus (sicut tenebre e. z lu. eius) quia veritas est reuelata per christum in opertis sicut in aper tis ideo tenebre non conculcabunt me quia tu possedisti renes meos. vt sine peccato fieret conceptus meus et oz tus meus (suscepisti me de vte. matris mee) virginis. tua enim operatione totum factum est ideo (confitebor tibi) id est laudabo te (quia terribiliter magnificatus es) per Adam homo decidit z per me emicuit q̄ sis magnificus (mirabilia opera tua) p̄dicationis: passionis resurrectio nis zc̄. (anima mea cog. nimis). q. nemo nouit patrem n̄ si filius (nō est o. of. m. a te) id est diuinitas (in occulto) quia fecisti malis occultari (substantia m.) fm̄ hominem est in inferioribus terre. i. de fragili terre (impfectum me um) nō mō perfectos s̄ impfectos (viderit o. t.) miseri corditer (dies). i. maior est apli fm̄ illō dies dici erucas

Nonā vete. ra z vetustis sima de xpo

De trib? mis sis natiuita. tis christi.

verbum (formabunt) in mea q̄ p̄fectionē gratie sumunt
z nemo meorum formabitur (in eis) quia nō dicūt eē pe
tri vel pauli s̄ xp̄i a quo xp̄iam dicunt z hoc est qd sequi
tur de apostolis.

26 **M**ibi autē nimis honorificati sunt ami
ci tui deus nimis confortatus est principa
tus eorum.

3
Qualiter
xp̄s bono
rauit apo
stolos su
os multipli
citer.

Mibi autē n. bo.) .s. hoc manifestū est de aplis q̄s ami
cos vocat vt Job. xvij. Jam nō vos dicā seruos sed ami
cos q̄ (nimis) .i. valde honorati sunt. xp̄s em̄ aplos multū
modis honorauit. Vocādo eos in p̄pua p̄sona. Matthei
iij. Vocauit iesus iohannē iacobū petrū z andrēā: z ali
bi alios. Eligēdo eos. Job. xv. Non vos me elegistis sed
ego elegi vos. z Job. vij. Mōne vos duodecim elegi. po
testatem faciēdi miracula tribuēdo. Matb. x. Cōuocatis
duodecim aplis dedit eis potestātē sup spūs imūdos z su
per oēs languores: z Mar. vi. Familiaritatē cū eis habē
do Act. j. Optet ex bis vris q̄ nobiscū cōgregati sunt om
ni tpe quo intrant z exiit dñs iesus inter nos zc. z j. Jo
bannis. j. qd audiūm? z vidim? z manus nre p̄tractauē
rūt de verbo vite zc. In p̄pua p̄sona eos docēdo nō p̄ an
gelos sicut patres vt testā. Luc. x. Beati oculi q̄ vident q̄
vos videtis. z Job. xij. Vos vocatis me magister. Se
creta sua eis manifestādo. Job. xv. Vos autē dixi amicos
q̄ q̄cunq; audiui a patre meo n. f. vo. Potestatem iudi
cariā eis cōferendo. Matb. xix. Sedebitis sup se. du. zc.
Eos fratres spūaliter vocādo Matb. vi. Ite dicite fratri
bus meis zc. Post resurrectionē suā eis apparēdo cū eis
comedēdo z de regno dei loquēdo. Act. j. z Luc. vi. p̄nci
pes ecclesie eos cōstituendo. Matb. xvij. Et p̄. Cōstitu
es eos p̄ncipes zc. Eos suos testes p̄stituendo Act. j. Eri
tis mibi testes zc. z sic xp̄s aplos honorauit (ni. cont. est.)
id ē firmiter stabilitus q̄ sunt induti virtute ex alto. Luce
vi. Manete in ciuitate donec iduamini d̄tute ex alto (p̄n
ci. co.) q̄ p̄ncipes eccle fuerūt z episcopales cathedras
obtinuerūt quas in ecclesijs instituendis diuisis p̄ mūdū
sedib' sanctarū p̄dicationū ope fundauerūt. Ipi em̄ p̄stā
te deo legunt̄ duces ecclesiarū arietes gregū z p̄ncipes fi
deliū poplorū quoz laborib' sancto spū totius orbis adu
nata z solidata deuotio est z quia xp̄s sic eos confortauit
z honorauit. sequit̄.

17 **B**inumerabo eos z super arenam multi
plicabuntur z exurrexi adhuc sum tecum .

Binumerabo eos) nō solū aplos s̄ eos q̄s in fide genu
erūt (z sup are. mul.) q̄ quasi innumerabiles renati sūt p̄
illos frat (sup arenā) .i. sup iudeos q̄ p̄pter sterilitatē are
na dicunt vñ in p̄missione dictū ē abrae Gen. xv. Multi
plicabo semen tuum sicut stellas celi sicut arena maris. p̄
stellas populus christianorum intelligitur qui numerosi
or est populo iudeorum per arenam figurato (exurrexi) a
morte (z adhuc sup te.) nōdū cū ip̄is p̄ noticiā q̄ nō mor
post resurrectionē xp̄m agnouerūt vel (sum tecū) .i. occul
tus ad verterā tuā donec oibus in iudicio apparebo hoc
de capite: sequit̄ autē in p̄sona membroz que patitur ma
los permixtos bonis.

18 **S**i occiderit de' peccatores. viri sangui
num declinate a me.

19 **Q**uia dicitis in cogitatione. accipient in
vanitate ciuitates suas.

Hec ē quarta ps q̄ sumēdo duos versus simul sic cōti
nuat (sum te.) s̄ tñ adhuc patior ab hereticis in corpore
meo qd ē ecclesia: dico ergo o de' (si) .i. qñ (occi. pe.) .i. he
reticos q̄ fastu supbie ab alijs se diuidunt q̄ a supbia occi
di dicunt p̄ amissionē gr̄e (accipiēt) .s. ip̄i occisi (i vani. ci
ta. f.) .i. poplos suos vanos eoz vana sectātes q̄ ip̄os ap
parētia iusticie inflatos sequūt̄ dirupta vnitate ē etiā occa
sio inflatis hereticis seducētibus p̄plos separādi fer illos
ab vnitate tales. f. q̄ mali ibi. i. in ecclesia sunt q̄bus nolunt
amiseri z sunt vere in ecclesia nō mō boni q̄s infamāt sed z

certe mali z hac occasione se z alios copaliē a bonis diui
dunt: z etiā ido q̄ de' monet bonos vt a malis se separēt
ideoq; interponit (viri sang. de. a me qm̄ di.) alia lra (i co
gi.) quasi ideo (accipiēt) heretici (in vani. ci. i.) .i. nō sedu
cēt in sepatione p̄pua vanos p̄plos q̄ tu o de' (dices) .i. i.
mittes i cogitatione iusti vt dicat malis. i. se se separēt non
vtiq; loco nō corpe s̄ mēte nō apte adhuc ne z bonos de
serat s̄ puritate vite: q̄ autē dicit de' mō malis in cogitati
one bonoz in iudicio dicet apte amē dico vobis nō noui
vos heretici igit q̄ innocētes sepe infamant q̄s tanq̄ ma
los se fugere simulāt vidētes malos int̄ q̄s triticuz gemit
vsurpāt hāc auctoritatē z dicūt imperitis vt separent se a
malis copaliter q̄ cū bonis sunt q̄ de' monet iustos vt di
cant (viri san. de. a me.) z ideo nisi id fecerint q̄ deus mo
net eos nō esse iustos dicūt s̄ vere sicut heretici putāt illd
monet de': nō ei monet vt añ nouissimā ventilationē vt
putant heretici se copaliter diuidāt a malis s̄ p̄ vite diffi
militudinē se seingant a vris sanguinū: viri autē sanguinuz
sunt q̄ oderūt frat̄e sicut Job. dicit: q̄ odit frat̄e suū bo
micida est.

20 **M**onne qui oderūt te domine oderam. et
super inimicos tuos tabescebam.

Monne q̄) heretici non intelligentes accusant in bonis
cōmunionem maloz. Sed quid mibi calumniant̄ dicere
z insultare de cōmixtione malozū. Monne etiā mixti illis
separati sumus ab illis animo z voluntate odiendovitas
eozūq; mores. ido dicit (nōne qui ode te do. ode.) .q. d. sic
(z sup ini. r. ca.) .i. resoluebar interi' zelo iusticie tue irat'
contra eos.

21 **P**erfecto odio oderam illos. inimici fa
cti sunt mibi.

Perfecto o. ode. illos) .i. iniquitates eoz odi. nō naturā
hoc ē p̄fecto odio odisse vt nec. p̄p̄ vicia boies oder' nec
p̄pter boies vicia diligas. Quō ergo cōmixtione malozū
cōmūbor sicut calūniant mibi heretici. de quib' adiūgit
(z ini. fa. f.) ip̄i heretici mibi nō tñ dei s̄ z mei inimici sūt
in quo illos odio habeo.

22 **P**roba me deus z scito cor meum inter
roga me et cognosce semitas meas.

Pro. me) bucusq; egit de heretico z alijs eoz sequacib'
ab ecclesia separatis nūc etiā agit de malis vl fictis sibi
cōiunctis quos patitur ecclesia z gemit. q. d. heretici se et
alios separant. ergo cum separatis occisis z suis sequaci
bus restāt mali inseparati inter quos gemit ecclesia q̄s et
patitur quid ait ip̄sa: vide quid o tu (deus) p̄ba me (z) p̄
id est (scito cor m.) quia non consentio factis malozū tu
de'. p̄oba. z (scito) q̄ nō potest homo hereticus qui nec
p̄bare nouit nec scire (cor meum) sed tu solus qui rima
ris occulta cordium (intero. me) q̄ ad acquisitionem per
tinet minutissimam (z cog. semi. meas) .i. facta z cogita
ta mea occulta. Deus em̄ septem fecit cordiū Primo rima
tur siue intuetur. j. Regum. xvij. Homo em̄ videt que pa
tent. deus autem intuetur cor z hoc per gratiam conuersi
onis infundendo. Secūdo adaperit instruēdo. ad Ephe.
iij. Par dñi zc. z. ij. Mach. j. adaperiat dñs corda vestra
Tercio tāgit feruorē imittēdo. j. Reg. x. abiit cū dauid ps
exercit' q̄z de' tetigerat corda. Quarto visitat z p̄bat p̄.
Probasti cor meū zc. Quito emollit ad deuotionē ercū
do Job. xxvij. De' emollit cor meū hoc ē qd p̄miserat
de' p̄ Ezech. xxvij. Auferā a vobis cor lapideū. Sexto lo
quit̄ cordi z hoc vt delectet. Osee. ij. Ecce lactabo eā z in
ducam in solitudinem z loquar ad cor eius. Septimo tra
bit totaliter sibi vniendo: quia qui adheret deo vnus spi
ritus efficitur cum eo ideo dicitur Job. xliij. Si direperit
ad eum cor suum spiritum eius z flatum ad se trahet. ē cū
dominus auctoritatiue vere q̄ ad modū adamantis tra
bit ad se quicquid tangit huic attractuz desiderat qui di
cit: trabe me post te. Can. j. Et aia sic tracta cantat de' cor
dis mei z pars mea deus in eternum. Ecce quid ait proxi
ma christi inter filias: he sunt voces eius (proba me dñe

22
Mo septes q̄
te facit cordi

et sci. c. m.) bec pscientia munda e z filis filie regis intrinse
cus q e me filias sic liliu in spinas. q. d. illi sut inimici tui
tudo de? pba me z co. se. m. i. pscrutare p filia z cogitades

Et vide si via iniquitatis in me est: et de-
duc me in via eterna.

Et vi. si v. ini. i me e) faciedo vl p sentiendo. si qd aut iue
neris in via mea qd oculis tuis displiceat q via mea mor
talis e (deduc me in via eterna) q e xps. xpus em etern? e
q dixit: Ego sum via veritas z vita. In hac ergo via nul
lase iniquitas qz si quis peccat aduocatu habemus apud
patre ihm xpm cui e bonoz z gloria i secula seculoz ame.

Ps. cxxxix.

Psalmus CXXXIX
Eripe me domine ab homine malo:
a viro iniquo eripe me.

Titul? in fine ps. dauid. Per dauid h intelligit xps ver?
dauid qui est finis noster vt sepe dictu est. ad que p totum
psalmu loquit sancta ecclesia que e corpus xpi z e hic co
questio z gemitus z oratio corporis xpi inter malos costi
tuti nedu habentis in re s in spe bonu vbi e plena exulta
tio. In hoc ergo ps. sonat vox corporis xpi bec e vox nostra
si tn sumus in corpe xpi vbi quisqs no fuerit in eis erit ut
ter quos illud corpus gemit aut membruz xpi aut hostis
xpi: z e sensus. Titulus ps. h diriges nos in (fine) id est in
xpm vl est dauid. i. ecclesie q h loquit vt corpus eius. In
tentio monet vt mala seculi ad deu ozem? Modus tri
partitus e ps. Primo pponit q hostes: q mala mouet op
ponens eis pces. Secundo dicit q auxiliu habeat s mala
ibi (dixi dno) Tercio q sunt mala inimicor aperiti: ibi (ca
put circu. zc.) ecclesia ergo inter malos laborans clamat
(o dne eripe me ab ho. m.) no ab vno s a toto genere ma
loz cu principe suo dyabolo q z ho dicit in figura vni
micus ho hoc se. it q supeminavit zizania. Mathei. xiiij.

Iniquo inno
ces qd dicat

Et vir dicit qz fortis ad nocendu vnde subdit (a viro ini
quo quo eri. me) Vir iniquus e q nocet. omnis autes malus no
cer vnde cu dixisset (ab ho. ma.) q. exponens subiungit (a
viro iniquo) volens significare q omnis malus iniquus e
quia nocet sibi z alijs. alij quide nocet vel mox vt malus e
vel postea. Sunt em quida mali qui no vident iniq quia
no sunt seui: no sunt asperi: no sunt psequetes z pressuras
hominu fatientes. s tamē luxuriosi: ebriosi: voluptatibus
dediti qui z si alijs nocere no videant: sibi tamē nocent z
ita no sunt innocetes. Innocēs em e q nec sibi nec alijs no
cet. Si qs tamē alte p sderet etiā alijs nocet saltē ex plo
qz viuit tecu z ad id qd agit imitat: postea no nocet et
am ope: cu em q habet voluptuose viuēdo psumperit po
stea rapit alijs qd effundere possit ex voluptate. ergo z lu
ruria qbus alijs nocere no videbat pcedit quo te pungit
sicut spine in radice sut lenes s inde pcedit quod pungit
incidat ergo radix z no est vñ pcedat spina ita duz alijs
voluptuose viuit nulli nocere videt s post rapit qd effun
dat. corrigat ergo voluptas tanqz radix z no nascat rapi
na q pungat velut spina deinde qualiter mali psequuntur
sequit impugnat em bonos tribus modis. s. lingua manu
corde z de corde p mittit dicēs. q. d. eripe me a ppo malo
rū (Eripe me.) herentē mūdo p amore. ps. glutinatus e
in terra venter meus. i. memoria. Esaie. xli. Cōstrabit fa
ber erarius pcutiens idolu dicens glutino bonū est. faber
iste e dyabolus. Esaie. xliij. Creavi fabz: iste dicit de gluti
no vel amore mūdi bonū e. Gen. xiiij. Quatuor reges ad
uersus qnqz pugnaverūt. vallis aut siluestris bebāt mul
tos puteos bituminis. Quatuor reges sunt pncipalia vi
cia q impugnat qnqz sensus in mūdo q est vallis bitumi
nis ppter amorē Grego. Amor rerū tpaliū e viscū penna
rū spūaliū. Itē (eripe me) ligatū p p̄auā p̄suetudinē
Prover. v. Fumibus peccatorū suoz vniū qsqz pstringit
Prover. vij. Statim sequit em quasi bos ductus ad vici
mā z nescit q ad vincula. i. ad p̄auā p̄suetudinē z stultus
trahat de hīs. Sap. v. In vinculis no dereliquit eū. Itē
(eripe me) opp̄ssum p desperationē. Tren. iij. Lapsa e in
lacum anima mea. Item (eripe me) debilem p naturalū

Qualit se eri
pi a malo ml
tuplici ozat.

corruptionem z vulnerationē. vulnerantur naturalia qy
quis peccat. Luce. x. Plagis impositis zc. h ps. Vide ifir
mitatē meā z a. m. Job. vj. Que est fortitudo mea vt su
sineam zc. Itē (eripe me) cōclusum p̄plexitatē. Tre
noz. iij. Cōcluse vias meas lapidibus quadratis circum
edificauit me vt no egrediar. Job. xvj. No credit q reuer
ti possit de tenebris ad lucem circūspectaus vndiqz gladi
um in eodem cōcluse me dominus apud impiū z mani
bus zc. Item (z eripe me) retentū per dyaboli potestates
Luce. xj. Cum fortis armatus custodit atrium suū. Item
(eripe me) timidum exire ppter satisfactionē. Job. xv. per
rebit eū tribulatio z angustia vallabit eum de hac erepti
one Esch. xxxvj. Educam vos de tribulationib? vestris
popule meus z inducā vos in terrā vestram. Amos. iij.
Quo si eruant duo crura zc.

Qui cogitauerunt iniquitates in corde:
tota die constituebant prelia.

Qui cogita. iniquitates in corde. q. d. ab hīs maxime eri
pe me qui cogitant multis machinationibus nocere. faci
lius em vitaretur aperta inimicitia q̄ occulta. ille em dif
ficile vitatur qui in labijs bona portat. in corde mala oc
cultat. quia nulla pestis efficacior ad necendum q̄ famili
aris inimicus. z hij tales (tota die) continue (costitu.) mi
bi (prelia) i. scismata z hereses contra que pugnarem. de
cordibus em talium bella semper pueniunt z si verba sint
pacata per hoc qd ait (tota die) continua eorum nequicia
ostenditur non lassata per moram. deinde qualiter perse
quantur ostenditur.

Acuerunt linguas suas sicut serpentes:
venenum aspidum sub labijs eorum.

Acuerunt linguas suas. i. verba sue nequicie pollicerūt
sicut serpe. cōgrue comparat eos serpentibus. In
serpente em astucia et volus nocendi est. ideo z serpes no
habens pedes vt no audiatur dū venit in itinere lenis est
tractus sed no rectus. Sic ergo mali serpunt ad nocendū
sub leni cōtractu verborum habentes occultū venenum.
vnde subdit (vene. aspidū sū labijs eoz) sub specie boni
suggerendo pessima z anime mortifera. quia venenū in
sanabile est: deinde de persecutione que fit manu id e ope
re subdit dicens.

Custodi me domine de manu peccatoris
et ab hominibus iniquis eripe me.

De ma. peccatoris. i. dyaboli qui validus est ad nocen
dū vnde princeps mūdi dicit: ideo iste petit custodi ri ab
eo quia per multa dyabolus fallit que iste p se neq̄t p̄ca
uere (z ab hoib? in q̄s) id est a mēbris eius per quos cona
tur qz p se nequit (eripe me.) vt no nocēat: no dico in cau
sis seculi s in via dñi. vñ subdit.

Qui cogitauerunt supplantare gressus me
os: absconderunt superbi laqueum mibi.

Qui cogita. sup. i. decipere z avia dei retrabere z ipedi
re opera mea parates peccatorū mibi vicinas foucas de.
inde qui sunt inimici ostendēs (abscon. s. la.) vl muscipu
lam (mibi) Aug. breuiter totū corpus dyaboli explicauit
cū ait: supbi inde scilicet ex superbia e qz et iustos plerūqz
se dicunt cū sint iniq. Unde est qz nolunt cōfiteri peccata.
inde etiā est qz invident veris iustis. omnis em superb? eti
am inuidus est sicut dyabol? qz inuidit homini qd perdi
dit. qz enim amisit regnū hominē illuc peruenire noluit z
non vult. z id agit nunc vt hō illuc no perueniat vnde cie
tus est ille.

Et funes extenderunt in laqueū: iuxta iter
scandalum posuerunt mibi.

Et fa. i. p̄ctā sua q̄ mibi fradēt facē de q̄b? Esa. v. veb
qz trahit iniquitatē i funicul vancat p̄ctā dicit funes qz in
peccat p̄seuerates addūt p̄ctā peccat z vñ deberēt corri
gi defensione z excusatione peccatū duplicat z triplicat z
z ita p̄ducit funis d totis filis z de talib? funib? ligat pe
des z man? vt i tenebras exteriores mittat bos funes extē